

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ УГОВОРА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ О УЗАЈАМНОЈ ПРАВНОЈ ПОМОЋИ У КРИВИЧНИМ СТВАРИМА

Члан 1.

Потврђује се Уговор између Републике Србије и Републике Турске о узајамној правној помоћи у кривичним стварима, потписан 5. јуна 2013. године у Београду, у оригиналу на српском, турском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Уговора у оригиналу на српском језику гласи:

**УГОВОР
ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ ТУСКЕ
О УЗАЈАМНОЈ ПРАВНОЈ ПОМОЋИ У КРИВИЧНИМ СТВАРИМА**

ПРЕАМБУЛА

Република Србија и Република Турска (у даљем тексту: Стране уговорнице)

Узимајући у обзир постојеће пријатељство и сарадњу између Страна уговорница и њихову жељу за активним учешћем у процесу сарадње у Европи;

У тежњи за даљим развијањем и јачањем билатералних односа у погледу пружања узајамне правне помоћи у кривичним стварима између две земље;

Сагласиле су се следеће:

**ГЛАВА I
ОПШТА НАЧЕЛА**

Члан 1.

Предмет узајамне правне помоћи

(1) Стране уговорнице се обавезују да ће на најбржи начин пружати једна другој, у складу са одредбама овог уговора, најшири обим узајамне правне помоћи у кривичним поступцима у односу на кривична дела чије кажњавање, у време тражења помоћи, спада у надлежност правосудних органа стране молиље.

(2) Правна помоћ, у смислу овог уговора, укључује уручење писмена и обавештења, као и предузимање процесних радњи (саслушање осумњичених, саслушање сведока, вештака и других лица, претрес просторија, увиђај, одузимање или привремено одузимање предмета итд.), предузимање одређених мера (контролисана испоруке итд.), достављање података без замолнице како би се започео кривични поступак и привремену предају лица лишеног слободе.

Члан 2.

Органи сарадње и језик комуникације

(1) Захтеви за пружање правне помоћи се подносе писаним путем преко Министарства правде стране молиље Министарству правде замољене стране, а одговор по захтеву ће бити враћен истим путем.

(2) Одредба става (1) овога члана не искључује општење дипломатским, односно конзуларним путем, ако за то постоје оправдани разлози.

(3) У хитним случајевима, у кривичним стварима, судови и други надлежни органи Страна уговорница могу комуницирати и путем Међународне организације криминалистичке полиције (INTERPOL).

(4) Захтев за пружање правне помоћи и пропратна документација ће се слати у оригиналу или овереним копијама.

(5) Захтев за пружање правне помоћи и пропратна документација подносе се на језику стране молиље, са овереним преводом на језик замољене стране.

Члан 3.

Садржај захтева

(1) Захтев за пружање правне помоћи садржи:

- а) назив органа који упућује захтев,
- б) предмет и разлог за подношење захтева,
- в) када је могуће, идентитет и држављанство оптуженог или осумњиченог лица или других лица,
- г) када је неопходно, име и презиме и адресу лица коме треба извршити достављање и других лица.

(2) Замољница из чл. 6. до 8, поред наведеног, садржи законски назив кривичног дела, као и опис чињеничног стања.

(3) Ако је то неопходно, опис поступка који треба да примене органи замољене стране и околности на које треба саслушати лице по захтеву стране молиље ће такође бити наведени у захтеву за пружање правне помоћи, када се то назначи.

(4) Захтев и други акти које је потребно доставити биће потписани и снабдевени печатом надлежних органа стране молиље.

Члан 4.

Одбијање правне помоћи

(1) Замољена страна може одбити захтев за пружање правне помоћи у следећим случајевима:

- а) ако се истрага или кривични поступак односе на:
 - i. кривично дело за које замољена страна сматра да је политичко кривично дело или кривично дело повезано са политичким кривичним делом; или
 - ii. искључиво војно кривично дело које не представља кривично дело из општег права.

б) ако замољена страна сматра да би извршење тог захтева вероватно довело до повреде њеног суверенитета, безбедности, јавног поретка или других суштинских интереса.

(2) У смислу овог уговора, геноцид, злочини против човечности, ратни злочини и тероризам и кривична дела за која су истрага и судски поступак обавезни за Стране уговорнице по мултилатералним међународним уговорима, неће се сматрати политичким кривичним делима или делима повезаним са политичким кривичним делима.

Члан 5.

Поступање по захтеву

(1) Ако замољена страна утврди да захтев за пружање правне помоћи није у складу са одредбама овог уговора или да поступање по захтеву не може бити извршено у складу са њеним законодавством, обавестиће одмах страну молиљу и навести разлоге за то.

(2) По извршењу захтева за пружање правне помоћи, замољена страна ће вратити оригинал захтева страни молиљи заједно са свом документацијом и прикупљеним подацима или доказима.

(3) Ако орган коме је упућен захтев за пружање правне помоћи није надлежан за поступање, замољена страна ће проследити захтев надлежном органу.

ГЛАВА II ЗАМОЛНИЦА

Члан 6.

Замолница

Свака Страна уговорница може да упути надлежном органу друге Стране уговорнице замолницу у циљу прикупљања доказа или достављања предмета, записника или докумената који ће бити употребљени као доказ.

Члан 7.

Поступање по замолници

(1) Замољена страна поступа по замолници коју је упутила страна молиља у складу са поступком и на начин прописан њеним законодавством.

(2) Замољена страна може, на захтев стране молиље, да примени посебан поступак приликом поступања по замолници, ако је то у складу са њеним законодавством.

(3) Ако страна молиља жели да сведоци или вештаци сведоче под заклетвом, она ће то изричито навести у замолници. Замољена страна ће удовољити том захтеву, ако је то у складу са њеним законом.

(4) Замољена страна ће доставити оверене копије тражених докумената и записника о изведеним доказима, осим ако страна молиља изричито тражи доставу оригинала.

(5) Овлашћена службена лица стране молиље и друга заинтересована лица или њихови представници могу присуствовати, као посматрачи, приликом предузимања радње правне помоћи, ако се са тим сагласи замољена страна.

(6) У том циљу, а на изричит захтев стране молиље, замољена страна ће је уредно обавестити о датуму и месту предузимања радње правне помоћи.

Члан 8.

Претрес и заплена имовине

Замољена страна ће поступити по замолници за претрес и заплenu имовине када је:

а) кривично дело, поводом ког се тражи правна помоћ, кажњиво по законодавству и стране молиље и замољене стране;

б) извршење замолнице у складу са њеним законодавством;

в) уз захтев за претрес лица и просторија или заплenu, односно привремено одузимање предмета, примерак оверене копије судске одлуке приложен уз замолницу.

Члан 9.

Предаја и враћање документације и записника

(1) Замољена страна може да одложи предају тражених предмета, записника или докумената, ако су јој наведени предмети, записници или документа потребни за вођење кривичног поступка који је у току.

(2) Пре одбијања или одлагања пружања правне помоћи, замољена страна може, где је то могуће и након консултација са страном молиљом, да поступи по замолници делимично или под одређеним условима које сматра неопходним.

(3) Све предмете, као и оригиналне записнике или документацију, предате ради извршења замолнице, страна молиља ће вратити замољеној страни што је пре могуће, осим у случају да замољена страна изричито наведе да њихово враћање није потребно.

ГЛАВА III ДОСТАВЉАЊЕ СУДСКИХ ПОЗИВА И ДОКУМЕНАТА – ДОЛАЗАК СВЕДОКА, ВЕШТАКА И ОКРИВЉЕНИХ

Члан 10.

Достављање судских позива и судских докумената

(1) Замољена страна ће извршити достављање судске документације која јој је у ту сврху прослеђена од стране молиље.

(2) Достављање може да се изведе једноставним слањем судске документације лицу коме се доставља. Ако страна молиља изричито захтева, замољена страна ће извршити достављање на начин који је прописан за достављање сличних докумената по њеном закону или на посебан начин, у складу са тим законом.

(3) Доказ о достављању ће бити дат у виду доставнице на којој је лице коме се доставља написало датум пријема и свој потпис или путем изјаве замољене стране да је достављање извршено уз навођење начина и времена достављања. Један од тих докумената ће бити одмах послат страни молиљи. Замољена страна ће, ако страна молиља то захтева, навести да ли је достављање извршено у складу са законом замољене стране. Ако достављање не може бити извршено, замољена страна ће одмах саопштити разлоге страни молиљи.

(4) Свака Страна уговорница задржава право да достави судску документацију својим држављанима на територији замољене стране преко својих дипломатских или конзуларних представника.

Члан 11.

Долазак сведока, вештака и окривљених пред судске органе стране молиље

(1) Ако страна молиља сматра да је лични долазак неког сведока или вештака пред њене судске органе неопходан, она ће то навести у својој замолници за достављање судског позива, а замољена страна ће позвати тог сведока или вештака да се појави. Замољена страна ће обавестити страну молиљу о одговору сведока или вештака.

(2) Сведок или вештак који се не одазове позиву суда, који је упућен од било које од Страна уговорница, не подлеже кажњавању или мери ограничења слободе на територији замољене стране.

(3) У случају из става (1) овог члана у захтеву или судском позиву ће се назначити приближан износ надокнаде која се плаћа за путне и друге трошкове који се надокнађују. Ако је поднет посебан захтев, замољена страна може да одобри предујам за покриће трошкова сведоку или вештаку. Износ предујма ће бити назначен на судском позиву, а страна молиља ће га надокнадити.

Члан 12.

Привремена предаја лица лишеног слободе да би се појавило као сведок пред судским органима стране молиље

(1) Лице које је лишено слободе, а чије се лично појављивање тражи у сврху сведочења, а не суђења, пред органима стране молиље ће бити привремено предато страни молиљи, под условом да буде враћено у року који назначи замољена страна.

(2) Привремена предаја се може одбити:

- а) ако се лице лишено слободе с тим не сагласи;
- б) ако је његово присуство неопходно у кривичном поступку који је у току на територији замољене стране;
- в) ако би услед предаје могло доћи до продужења његовог лишења слободе, или
- г) ако постоје други важни разлози да се то лице не преда страни молиљи.

(3) Предато лице ће остати у притвору на територији стране молиље и, где је то потребно, на територији Стране уговорнице кроз коју се тражи транзит, осим ако Страна уговорница од које се привремена предаја тражи, не захтева да оно буде пуштено на слободу.

Члан 13.

Гаранције за сведоке, вештаке и оптужене када се позивају пред судске органе стране молиље

(1) Сведок или вештак, независно од држављанства, који је позван да се појави пред судским органима стране молиље неће бити подвргнут кривичном гоњењу или притворен или подвргнут било ком другом ограничењу личне слободе на територији те Стране уговорнице, за дела или осуде које су претходиле његовом одласку са територије замољене стране.

(2) Лице, без обзира на своје држављанство, које на позив приступи пред судске органе стране молиље да би пред њима одговарало за дела за која се кривично гони, не може да буде судски гоњено, ни притворено, нити подвргнуто било каквом ограничењу личне слободе за дела или осуде за дела која је починио пре свог напуштања територије замољене стране, а која нису наведена у судском позиву.

(3) Сведок, вештак или лице против кога се води кривични поступак губи заштиту која му је дата на основу овог члана ако није након протекла периода од петнаест узастопних дана, од дана када његово присуство више није потребно пред судским органима, не искористи прилику да напусти већ остане на тој територији, или се на њу вратио пошто ју је напустио.

ГЛАВА IV ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

Обавештења из казнене евиденције

(1) Замољена страна ће, на захтев судских органа стране молиље, достављати изводе из казнене евиденције који се траже од ње и који су потребни у некој кривичној ствари.

(2) У случајевима који нису предвиђени у ставу (1) овог члана, у замолници ће бити удовољено под условима прописаним законом, другим прописима и праксом замољене стране.

Члан 15.

Размена правосудних података

(1) Једна Страна уговорница доставиће другој Страни уговорници извештај о кривичним пресудама и каснијим мерама које се тичу држављана те стране, а које су уписане у казнену евиденцију.

(2) Министарства правде Страна уговорница ће узајамно достављати такве информације што је пре могуће.

Члан 16.

Заштита података

(1) Личне податке, које једна Страна уговорница доставља другој на основу поступања по захтеву поднетог у складу са овим уговором, Страна уговорница којој су достављени може користити само:

- а) у сврху поступака на које се овај уговор примењује;
- б) за друге судске и управне поступке који су директно повезани са поступцима наведеним под а);
- в) за спречавање непосредног и озбиљног угрожавања јавне безбедности.

(2) Наведени подаци могу се користити у било које друге сврхе, ако је за то претходно сагласност дала Страна уговорница која је доставила податке, односно лице на које се ти подаци односе.

(3) Свака Страна уговорница може одбити захтев за достављање личних података поднет у складу са овим уговором, ако су такви подаци заштићени према њеном законодавству.

(4) Свака Страна уговорница која доставља податке на основу захтева поднетог у складу са овим уговором, може од Стране уговорнице којој су подаци достављени, да затражи обавештење о употреби тих података.

Члан 17.

Трошкови поводом поступања по захтеву за пружање правне помоћи

(1) Стране уговорнице неће тражити једна од друге надокнаду трошкова проистеклих из примене овог уговора, изузев:

а) трошкова насталих доласком сведока и вештака на територију стране молиље, како је описано у члану 11. овог уговора;

б) трошкова насталих привременом предајом лица лишеног слободе у складу са чланом 12. овог Уговора;

в) изузетних или непредвиђених трошкова.

(2) Стране уговорнице ће се међусобно консултовати у погледу начина плаћања трошкова који се могу тражити, у смислу става (1) овог члана.

ГЛАВА V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Подручје примене

(1) Одредбе овог уговора примењују се и на захтеве за пружање правне помоћи који се односе на кривична дела извршена пре ступања на снагу овог уговора.

(2) Овај уговор не дира у обавезе Страна уговорница које проистичу из мултилатералних уговора.

Члан 19.

Решавање спорова

Спорна питања у вези са тумачењем и применом овог уговора Стране уговорнице решаваће путем консултација, дипломатским путем.

Члан 20.

Ступање на снагу

Овај уговор подлеже потврђивању. Уговор ступа на снагу по истеку тридесет дана од дана размене инструмената потврђивања дипломатским путем и остаће на снази неодређено време.

Члан 21.

Ступањем на снагу овог уговора, између Републике Србије и Републике Турске престаје да важи Конвенција о судској правној помоћи у кривичним стварима између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Републике Турске сачињена 8. октобра 1973. године.

Члан 22.

Раскид

Свака Страна уговорница може раскинути овај уговор достављањем писаног обавештења другој страни, шест месеци унапред.

У потврду наведеног, министри Страна уговорница су потписали овај уговор.

Сачињено у Београду, дана 5. јуна 2013. године, у два оригинална примерка на српском, турском и енглеском језику.

Српска, турска, и енглеска верзија овог уговора подједнако су веродостојне. У случају разлике у тумачењу, меродаван је текст на енглеском језику.

За
Републику Србију

За
Републику Турску

Никола Селаковић
Министар правде и државне управе

Садулах Ергин
Министар правде

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије - Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Уговора између Републике Србије и Републике Турске о узајамној правној помоћи у кривичним стварима, садржан је члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије према којој је у надлежности Народне скупштине да потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ УГОВОРА

Између Републике Србије и Републике Турске правна помоћ у кривичним стварима сада је регулисана Конвенцијом о судској правној помоћи у кривичним стварима између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Републике Турске од 08. октобра 1973. године.

Закључењем новог билатералног уговора између Републике Србије и Републике Турске о узајамној правној помоћи у кривичним стварима, створиће се услови за обимнију, разноврснију и ефикаснију сарадњу између надлежних органа две државе на плану сузбијања криминала, посебно његових најтежих видова какав је нпр. организовани криминал.

III. ОЦЕНА ПОТРЕБЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За примену овог Закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства из буџета Републике Србије.